

„Szakmailag nem politizáltunk”

Őri Dezső 1975-ben ment a Savaria Szállóba dolgozni, 1978-ig vezette a szállodát, mígnem – az Isis Hotellel egy időben – átadták a HungarHotelsnek. Az egykori igazgató Kemenesmihályfán él.

– Hogy találták meg Önt erre a pozícióra?

– Sok vörös diplomás pályázott a szálló igazgatói állására, én nem mertem, mert nem voltam párttag. A Vendéglátó Vállalat központjában dolgoztam az áruforgalmi osztályon, amely akkor 1300 embert foglalkoztatott. Vörös Gábor igazgató közölte, hogy a szálló vezetésével szakirányú felsőfokú végzettséggel bíró embert akarnak megbízni, én kereskedelmi és vendéglátóipari főiskolát végeztem. Gondolom, az előző igazgató, Tóth István javasolta, hogy olyat tegyenek oda, aki ért hozzá. A Savaria szálló és az Isis a Vas Megyei Vendéglátó és Szálloda Vállalathoz tartozott, 125-130 üzletünk volt a megyében. A Pannónia étterem fölött volt a központ. A vállalatot négy üzletigazgatóságra osztották: a szombathelyire, kőszegire, körmendi – szentgotthárdira, én a sárvári – celldömölkinek voltam a vezetője. Sárváron a Tinódi étterem fölött volt az irodám.

– Mekkora volt a szálló forgalma a 70-es években?

– Amíg igazgató voltam, minden hétvégén 4-5 esküvő volt egyszerre, 200-250 fős lakodalmakkal. Precízen meg kellett tervezni a terítést, a virágokat, és mivel nem volt rendezvényszervező, én vettem fel a rendeléseket. Pontosán kiszámoltuk, egy főre mennyibe kerül a vacsora. Olyan árak voltak, hogy ki tudta fizetni az átlagember is. Az egész megyéből jöttek hozzánk lagzikat tartani. Szereztem zenészeket, leginkább cigányzenekar húzta a lagzikban. Akkor még minden éttermünkben volt leszerződött cigányzenekar. A Pelikánban még hárfás is volt, ez ma kuriózum lenne. A Nagyszálló bárjában és éttermében is külön zenekar volt: a bárban zongora-dob, az étteremben komplett zenekar. Nem volt könnyű megszervezni, hogy panasz ne legyen, de nem is volt. Minden vendég elégedetten távozott.

– Milyen nagy rendezvényeik voltak?

– Mikor a Szombathelyi Vasútigazgatóság élüzem lett, 800 főre kérték vacsorát. Egy óra alatt kiszolgáltunk. A Nemzetközi Gáz Konferencián még angol lordok is vettek részt. Jól érezték magukat, habár minden szobához nem volt fürdő, csak a folyosó végén. Az éttermet rendeztem be 300 fő fogadására. Volt négy oszlop a teremben,

pálmafákat állítottunk közéjük. 120 hidegtállal, 80 süteményestállal raktuk körbe az oszlopokat. A vállalatnak több cukrászata volt, gesztenyeüzlete és külön hideg konyhája. Le kellett volna fényképezni, olyan szép látvány volt, de sajnos nem jutott eszembe. Volt tapasztalatom a nagyrendezvényekről, mert pár évvel korábban, az Európai Súlyemelő Bajnokság fogadását is én rendeztem a kőszegi vár lovagtermében

– akkor még a központban dolgoztam. Egyébként a Nagyszállóban étkeztek, tripla adag ételeket ettek, mire a fogadáson észbe kaptam, már el is tűnt a tányérokról minden. Az Isisből sztriptíztáncosnőket vittem ki Kőszegre, akik műsort is adtak, de persze ízlésesen, nem meztelenre vetkőztek. Az Isis bárban, hogy a vendégek meg ne unják, havonta cserélték a táncosnőket, férfiakat. A műsort meg kellett mutatnunk – mielőtt megkötöttük a szerződést – a megyei tanács művelődési és oktatási osztályának, a hivatalnokoknak tetszett. Jugoszláviában akkor már úgy vetkőztek, mint Nyugaton, a lenge öltözet szenzációnak számított. Voltak külföldi rendezvényeink is. Asztali zászló csak nálunk volt: közel 300 darab, a világ minden államának zászlócskái. Tőlünk kölcsönöztek mások is. Abroszból akár százat is tudtunk kölcsönözni, a vállalatnak itt volt a legnagyobb készlete. Volt külön textilraktárosom, két varrónőm, egy asztalosom, összesen 164 dolgozóm, még kazánfűtőm is, mert a fűtés szénrel ment. Csak tanulóm 22 fő volt, 10 felszolgáló, 10 szakács, 2 eladó. Akik onnan kikerültek, az egész országban megállták a helyüket. Este 10 óra után nem lehetett dolgoztatni a 18 év alattiakat, de engedtem, hogy ott legyenek, hogy megtanuljanak mindent, ami a vendéglátó szakmához szükséges.

– Voltak-e emlékezetes, nagy port kavaró történetek a szállóban?

– A presszó mindig tele volt vendégekkel. Bejártak rendszeresen az újságírók, vasárnap délelőtt a férjek jöttek, kártyáztak, szórakoztak, míg otthon az asszony főzött. Még a takarítónő is énekel, miközben söpört. Szovjet tisztok is jártak be. Egyszer – 1976–77-ben lehetett – az egyik beivott, elővette a pisztolyát, és azzal hadonászott. A nyugati vendégek meg fényképezni kezdtek mint valami turistalátványosságot, szenzációt. Botrány lett, beszóltak a laktanyába, kijött a készültség, elvitték, gondolom, Szibériában kötött ki. A szovjet tisztok egyébként nagyon bírták az italt, vizespohárból itták a konyakot. 3-4 litert megittak négyen – két tiszt a feleségével – pár óra alatt, ezt a Pelikánban láttam. A november 7. ünnep volt náluk, egyszer egy szovjet csoportvezető meghívott a szobájába, előhúzott egy üveg vodkát, azt is vizespohárból ittuk. Beszélgettünk, tudtam oroszul, mert a háború után megtanultam, a bombákat raktuk ki 14-15 évesen a vagonokból. Ha kozák, ha orosz, ha vlagyivosztoki, ha ukrán vendég jött a szállóba, én mindegyikkel tudtam beszélni, tolmácsnak is hittek. Volt egy olyan szovjet csoport, aminek tisztjei kimenőben voltak. Az egyiknek megtetszett egy csinos lány az egyik kirándulócsoporthoz, táncoltak. Ezt a tisztet is elvitték, olyan gyorsan, hogy még a tányérsapkáját sem tudta a fejére tenni. A szovjet kirándulócsoporthoz egyébként nagyon fegyelmezettek voltak. Általában a négy szelet kenyeret meg a savanyút előre tálaltuk, ők megették a levessel, ezért nem rakunk föl nekik többet előre.

A nyugat- és a keletnémetek itt találkoztak a szállóában. Egy szobát nem lehetett kiadni különneűeknek, csak házastársaknak, ezért tőlem kért engedélyt például egy nyugatnémet hölgy és egy keletnémet fiatalember, de nem pár voltak, a nő a férfi anyja volt. A portásnak be kellett számolni a rendőrségnek minden vendégről. Többször is volt olyan, hogy, ha egy férfit a rendőrség bevitt, a családját – a feleséget a gyerekekkel – a rendőrök ide kísérték hozzánk, a szállóban voltak pár napig, amíg a rendőrség le nem zárta az ügyüket. Mi volt a gond? Át akartak menni a határon.

– Hogyan lett vége az igazgatói pályafutásának?

– 1978-ban felmondtam, miután leltárilag átadtam a szállót a HungarHotelsnek. 150 dolgozónak alá kellett írni, hogy megy a szállóval együtt a HungarHotelshez vagy megkapja a munkakönyvét. Nagy felháborodást okozott, mindenki hozzám jött, hogy nem akarnak átmenni. A kőszegi ÁFÉSZ-hoz mentem osztályvezetőnek, aztán hívtak az Utasellátóhoz, a sárvári, a celli ÁFÉSZ-hez...

– Mit jelentett a Savaria Szálló az Ön életében?

1930-ban születtem, most 85 éves vagyok. 1949-ben „élvezhettem” az ávosok vendégszeretetét Szombathelyen. 19 éves voltam, amikor letartóztattak politikai okból. Az ismert, Király utcai pincéből csak a cipőjét láttam a pünkösdi sétálóknak. Napi

egyszer kaptunk bablevest. Jó negyed századdal később a Nagyszálló emeletéről igazgatóként nézhettem a Király utcában sétálókat. Ez, mondjuk, elégtétel az élettől. Sosem voltam párttag, de jó voltam a szakmában, és – ahogy mondani szoktuk – „szakmailag mi nem politizáltunk”. Az ilyen dolgokat vicc-alapon kezeltük. Tudtuk, hogy ki a kinevezett, és ki a „választott” igazgató. Örülök, hogy én szakmai igazgató voltam.

A jó pincér érzi a tálcát, úgy megy, mint egy bálkirály

Kenesei János mesterfelfizsgáló jól ismeri a vendéglátás rafinériáit, a párizsi Hiltonban is megállná a helyét. 1985-ben ment a Savaria Szállóba, bezárásáig ott dolgozott, előtte és utána a szombathelyi Claudiusban. Pályája során minőségi helyeken élte meg a szakma fél évszázados történetét. Idén hatvan éves.

– *Hogy került a Savaria Szállóba?*

– Pici, vézna pincértanulóként kezdtem az Utasellátó Vállalatnál 1969-ben, a vasúti restiben. Ismerős által harmadéves koromban felkerülhettem Budapestre, a Szilágyi Erzsébet fasoron található Kör Szállóba. „Kicsit lássál még, gyerek, a színvonalból!” – ezzel küldtek, mert jó tanuló voltam, sok országos versenyen szerepeltem sikerrel. Mikor 1972-ben átadták a Claudius Szállót, idejöttem, mint teremfőnök. Miután felújították a Savaria Szállót, 1985-ben, mi felszolgálók összejöttünk, beszélgettünk, ki szeretne átmenni. Az Isis, a Claudius és a Savaria összetartozott, a HungarHotelsé volt, mindháromnak Gömbös Sándor volt az igazgatója. Az volt a feladat, hogy ugyanezt a nívót hozzuk az újonnan átadott Savaria Szállóban is. Tomecz Jánossal átmentünk, jól éreztük magunkat, húsz évet dolgoztam ott. Mivel a cég ugyanaz volt, a cégtől sosem váltam meg, 43 éve ugyanaz a munkáltatóm.

– *Milyen volt az a szakmai nívó, amit a Savariában is megvalósítottak?*

– A cégem támogatásával 1988-ban mestervizsgát szereztem. Minden héten mentünk Pestre, a Belkereskedelmi Továbbképző Intézetben végeztük a tanfolyamot Schuszter Ferencsel együtt, aki a nagyszállóban az üzletvezetőm volt. A mesterfelfizsgáló minősítéssel engem a párizsi Hiltonba is felvették. A szakma rafinériája fejben van, rátermettség kell. Mikor 1972-73-ban kezdtünk, a Claudiusban volt a szakma krémje, egy asztalhoz két pincér jutott. Szép dolgokat csináltunk. Például protokoll tükör szervizt, amikor két pincér dolgozik össze, és egymásra nézve teszik

oda az ételt. A tatárbifszteket az asztalnál kevertük, de flambíroztunk is az asztalnál. A húsleves metélttel akkor 5 forint volt, ami azt jelenti, hogy egy átlagember is tudott étteremben ebédelni, mert megfizethető volt. Itt sikk volt dolgozni. Nagyon sokat

adtunk a megjelenésre, nem lehetett nálunk senki borostás vagy hosszú hajú. Formaruhánk volt, vasalt nadrágot hordtunk, a cipőnket boxoltuk. A Savaria Szállóban külön éttermi egyenruhánk volt: fekete nadrág, vajszerű zakó, barna betéttel (csak ott volt ilyen), a protokollhoz fekete szmokingot vettünk fel.

– *Ön szerint ki a jó pincér?*

– Ha valaki érzi a tálcát. Lehet úgy vinni, sikkesen, mint egy bákirály, és nem félni, hogy leesik. Aki fél, nem lesz jó pincér. Nem felírva, hanem fejben kell „összerakni” az asztalt, megjegyezni 3-5 ember mit rendel, ki, mit és hogyan akar. Aki ennyit nem tud, az a placcát sem tudja áttekinteni. Mi ruhaszalvétával terítettünk, volt külön borhűtőnk, pezsgőhűtőnk, a kabát le-

segítése, a szék kihúzása a vendég előtt természetes volt. Ez most is nagyon kellene. Csak egy másodpercnyi művelet, tulajdonképpen az a kérdés, meg tudom-e tenni, meg akarom-e tenni, bármilyen futásban vagyok. Ma már minimális az a pincérmenyiség, amit egy vendéglátóhelyen alkalmaznak.

– *Milyen „szakmai” kalandjai voltak a Savaria Szállóban?*

– Figyelni kellett, milyen rendezvények vannak a Sportházban, mert utána nálunk pár perc alatt telt ház lett. Élőzene szólt a Savariában, úgyhogy biztosan bejöttek este, nekünk fel kellett készülni étellel, itallal. Lenni kellett egy kis rántott velőnek, rántott májnak, melegszendvicsnek, amit csak úgy „bekaptak”. Azokon a napokon nem szabadott hazaengedni pincért, mert különben futkostunk, mint pók a falon. Megegett, hogy száz embert szolgált ki így két pincér. Egy vendég be is írt a panaszkönyvbe, de szerencsére nem lett baj, mert a főnökünk úgy írta alá: „A vendég illuminált állapot-

ban volt.” Egy életre megtanultuk, hogy a Sportházra tekintettel kell lenni, mert attól függ, mennyi vendégünk lesz. A vendéglátás 1985–95 között volt a csúcson, amíg a bevásárlóturizmus, délben nem lehetett szabad helyet találni. Délután kávéházként működtünk, volt cukrászat is a Savariában. A 90-es évek második felében kezdett az egész pangani, az emberek már nem mentek étterembe. Télen, a báli időszakban jól ment a ház – megyebállal kezdtünk, húsvétig tartott a rendezvénysorozat. Minden jelentős cég bálja nálunk volt, a jogász báltól a húsipari bálig. Szívesen tartották nálunk a lakodalmakat, ezek jellemzően a Télikertben voltak. Egy 150 fős rendezvény körülbelül 300 ezer forintból kijött, ma háromszor annyiba kerül. A Télikert feljártánál volt az a kovácsoltvas tükör, ami ide került a Claudiusba, amint a néhány kecskelábú márványasztal is.

– *A Savaria Szálló találkahely is volt. Vannak erről történetei?*

– Ha a vendég nem frekventált helyre ült, hanem oszlop melletti kis asztalhoz, amit az utcáról, a bejáratától nem lehetett látni, az titkos randevút sejtetett. Bejártak ide az újságírók cikket írni a mi kávéházi miliónkban, a mi vasárnapi csendünkben. Vasárnaponként sok olyan vendég volt, aki „pihentetőleg” jött. De buszos kirándulások start és érkezési helye is volt a szálló. Volt olyan tanár, aki itt javította a dolgozatokat egy kávé, egy tea mellett. Főleg férfiak látogattak el hozzánk, amíg készült otthon az ebéd, itt olvasták el az újságot, sikk volt a nyeles újságotvasó. Vasárnaponként délelőtt a „nyugalom szigete” voltunk.

„A szívem mindig a szállodáé”

Pass Erzsébet recepciósként dolgozott a Savaria Szállóban 1968-tól 1978-ig, mikor bezárták hét évre, aztán az 1985-ös újrainyitásától 2006-ig, mígnem végleg bezárt. Az első férjét, Pungér Pált is a szállónak köszönheti.

– *Hogyan szövődött ez a szerelem?*

– Mikor a szállodaiipari szakképzőből megjöttem Budapestről, egy pesti, egyetemista fiú volt a barátom. De elhagytam Paliért, akivel a szállóban ismerkedtem meg. Nagykanizsáról jött egy zenekarral, szaxofonon, klarinéton, fuvolán játszott, később gitározott is. Hatkor kezdtek játszani mindig, akkoriban már kora este is szerettek bejönni szórakozni, kikapcsolódni az emberek. A zenekar a szállóban lakott, a zenészekkel ott voltak a feleségeik is. Pali akkor még független volt. Három műszakban dolgoztam, délután, éjszaka is, így sokszor volt alkalmunk beszélgetni a szünetekben, mert a zenekar éjfélig játszott. Csütörtökön mindig szünnapot tartottak, Pali ilyenkor mindig hazament Kanizsára, aztán egyszer csak nem ment haza. Nyugodt, kedves

lánynak talált engem. A munkám szempontjából nem volt jó, hogy olyan sok figyelmet fordított egy emberre, ez mindenkinek feltűnt. Holler József üzletvezető azt mondta, hogy „ha Pali nem veszi el az Erzsit, akkor a hátsóm egy villanyzongora”. A zenekarnak hat hónap után lejárt a szerződése, a tagok elmentek, de Pali maradt, hat hónap udvarlás után összeházasodtunk. Az esküvői vacsorát a Savaria Szállóban rendeztük szűk családi körben. Zalatnay Sarolta dala volt a számom, a *Tölcséért csinállok a kezemből*, természetesen ezt is játszotta a zenekar, Pali is beszállt. A házasság 14 évig tartott, két gyermek született belőle, Barbara (1971) és Péter (1979).

– *Milyen híres emberekkel találkozott recepciósként?*

– Voltak példamutató párok, például Torgyán József és Cseh Mária operettszínésznő, aki, mikor megkérdeztük, küldhetünk-e egy kávé-t a férjnek, azt felelte: „Nem kér az elnök úr”. Kedves pár volt Vámosi János és Záray Márta. Sass Sylvia is a párjával jött, ha próbafolyamat volt a szimfonikusoknál, akár egy hétig is itt voltak, de legalább 2-3 nappal a fellépés előtt. Marton Éva opera-énekesnőnek királynői megjelenése volt, ő egyedül szokott jönni. Sass József mindig a 212-es szobában lakott az első feleségével. A Szegedi Színház egy hónapot töltött itt a 60-as évek végén: Sass József, a szépséges Molnár Piroska, Máriássy József és Király Levente, aki gyönyörű férfi volt. Szász Péter itt forgatta a „Kapaszkodj a fellegekbe!” című magyar–szovjet kooperációs filmjét, amiben játszott Bujtor István, Darvas Iván, és Madaras József, aki borzasztó szobát kapott, udvarit, az udvart telekakálták a galambok. De, sajnos hiába verte a pultot, mert teltház volt, nem tudtunk másikat adni, kénytelen volt ott lakni. Emlékszem, bártáncosnők is laktak nálunk, akik éjszaka hangosan sikoltoztak szex közben, a többi vendég meg jött le a recepcióra, hogy mi ez a hangzavar.

– *Milyen szerelmek szövődtek a szállóban? Voltak-e titkos történetek?*

– A 70-es évek végéig még íratlan szabály volt, hogy akik nem házasok, nem vehettek ki közösen szobát, csak külön-külön, holott nyilvánvaló volt, hogy együtt szeretnének lenni. 1985 után, mikor újra nyitott a szálló, már lehettek együtt. Jöttek híres emberek, nők férfiak a szeretőjükkal. Voltak titkos szerelmek, de nem adtuk ki az intim kapcsolatokról szóló információkat a városnak. Egyszer mégis megtörtént, hogy egy kollégám válaszolt a telefonon érdeklődő hölgynek, aki megkérdezte, itt lakik-e xy, mondta a kollégám, hogy igen, a 205-ösben. A nő eljött, és hát ott volt a férje a barátnőjével... Ilyen eset jócskán akadt. A rendőrök bejöhettek a szállóba ellenőrizni, nekik ki kellett adnunk az adatokat. Nem adminisztrálhattunk mást, mint akik a szobában valójában laktak.

– *Került-e bajba a szállóvendégek „rakoncátlankodásai” miatt?*

– A nem fizető vendégekkel volt gond. Még bírósági perekre is mennem kellett olyanok miatt, akik több szállóban nem fizettek. A privatizáció utáni időszakban a recepciónak kellett kifizetni a számlát az ilyen esetekben. Ezért előre kellett fizettetni. Volt olyan fiatalember, aki nem akart, mondván, hogy „nem a kuplerájban van”, de kifizettettem vele is. A 80-as években állandóan raporton voltam a rendőrségen, de

nem a vendégek, hanem a második, szíriai állampolgár férjem miatt. Őt is szállóban ismertem meg, de Isztambulban. Gömbös Sándor igazgató úr majdnem kirúgott, hogy hogy képelem, hogy 1600 kilométert ideutazott miattam ez a fiatalember. Ingerkedő volt, egymással az általam imádott olasz nyelven beszélünk. Ez a házasság kilenc évig tartott. Végül megszerezte a magyar állampolgárságot.

– *Mi a helyzet most?*

– 66 éves vagyok, fogorvosi asszisztensként dolgozom Szombathelyen, de a szívem mindig a szállodáé. A jelenlegi párom is szakmabeli, ezen kívül összeköt minket a sport, a foci szeretete, és az, hogy jó humora van.

Olcsóbb az étel a bor az államosított Kovács-szállóban

Ballner vállalatvezető érdekes tervel

A Kovács-szállóban, az üzem államosítása óta szemmel láthatóan nő a forgalom s új élet bontogatja szárnyait a hatalmas épületben.

Az üzem irodájában Ballner Károly vállalatvezető adja meg a kelő felvilágosításokat a Kovács-szálló és Étterem jövőjére vonatkozóan.

— Milyen volt a szilveszteri forgalom? — kérdezzük.

Lényeges árcsökkentés

— Az ünnepek a vészközöknak megfelelően sikeres zajlottak le — válaszol a kérdéseinkre Ballner Károly. Valószínű, hogy a nagy forgalom egyik fontos indítóká az ételárak lényeges leállítására volt.

Tízszázharmadik százalékkal mérsékeltek az ételárakat.

Most a napokban vezetjük be a teljes menürendszert. A borárakat is lényegesen mérsékelni fogjuk. Még a hét folyamán nagyobb mennyiségű minőségi bort kapunk Budafokról, amivel

el tudjuk érni azt, hogy az árcsökkentés ne menjen a bor minőségének rovására.

— Nagy probléma most különösen a termék kifutása, szeretnénk minél hamarabb jó szemet beszerezni, hogy ezt az átmeneti zavart megszüntetessük.

A jövő tervai

— A jövőre vonatkozóan komoly terveink vannak arra, hogy a dolgozóknak állandó, jó és olcsó szórakozást biztosítsunk. Ezt úgy akarjuk elérni, hogy igyekeznünk minél

előbb megszerezni az összeköttetést a városi gyárak és üzemek kulturgárdáival, amelyek segítségével

kulturálisra egybekötött estélyeket akarunk rendezni.

Ezt természetesen úgy szeretnénk megoldani, hogy a belépődíjakat teljesen mellőzve, csupán a vígjalmi adót számolnánk fel a szórakozni kívánóknak.

— A szállodás vonatkozásban is megvannak a megfelelő terveink. Most a közeljövőben be fogjuk vezetni a melegvíz szolgáltatást. A múltban a vendég ha fürödni akart, csak hideg vízben fürödhetett. Egyelőre a melegvízszolgáltatás nálunk sem jelenti majd azt, hogy állandóan folyik a meleg víz, mindössze azt akarjuk elérni,

hogy meleg vízben fürdhesse- nek a vendégek.

Élítés napi 20—25 forintért

— A magyar demokrácia lehetővé teszi, hogy a falu dolgozó parasztsága is részese legyen az üdülésben. Be fogunk rendezkedni arra, hogy

a szálloda alkalmas legyen üdülő csoportok befogadására.

Az, aki meg akarja ismereni a vidéket, szívesen ellátogat a vidéki városokba, ahol — mint ahogy azt mi is akarjuk — napi 20—25 forintos áron teljes ellátásban részesülhet.

A Kovács-szállóban újra megindul az étel, de az üzem ma már nem a pénzarokkációciát, hanem a dolgozókat szolgálja.

(—ó—s.)

Január 6-a rendes munkanap

Ülteszes helyről küldik: a Gazdasági Főtanács határozata alapján az 1949 évi január 6-a (Vizkeszt) rendes munkanapok tekintendők. Ennekövegben ezen a napon mind a közhivatalokban mind pedig a vál-

latotknál és egyéb munkahelyeken a rendes munkanapokra előírt munkát kell teljesíteni.

Ugyanez vonatkozik a nyílt árusítás üzletekre és a borbelyműhelyekre is.

Emlékezzünk...

1849. január 5-én vonultak be a pesti és budai utcákon Windischgrätz altábornagy csapatai a fővárosba. Windischgrätz elrendeli, hogy a toronyokra kiöntött fehér zászlók mellé mindenhol tegyék oda a sárga-fehér csatrák lobogót is. Windischgrätz még az esti órákban sürgőnyt küld Olmützba I. Ferenc Józsefnek

és ebben hangsúlyozza, hogy „Magyarország felséged lábai előtt fekszik” és részletesen elmondja, hogy tulajdonképpen már csapatok nem állnak a honvédevezérek rendelkezésére, az a kevés, ami maradt is, teljesen demoralizálva van. A honvédelmi katonák most már maguktól feladélanak. — Így gondolta azt akkor a rossz józanak bizonyult Windischgrätz.

Pénz, terv, pályázat

A türelem szállót terem?

Hogy a szándékfordulást után Szombathelyen — konkrétul Dr. Kovács Ármint milyen erővel volt, arról nekünk, maiaknak — talán a legközvetlenebb szótartó kivétel — fogalmazunk röviden. Viszont jó érdeklődő vendége volt, azt a város egyik legjobb pontján állta, általa építtetett szálló-da bizonyítja. Pontosabban bizonyította, amíg működött, hiszen éppen két évvel ezelőtt bezárt az az egykori oly fényes hely.

Miért mered vakon, sötétben a jövendőre a szállót? — kérdésre a szombathelyiek, az ideafogók, hazaiak és külföldiek egyaránt. Hajdan azután szer, ame és földművelés emberek sokasága nemcsak átrélt tuddatást, most legfeljebb pütemek és azok potpódsza jelenti valamelyre magukat az épület környékén.

Hátrányok a városnak

Kár az épületért, kár a szállóedért. Hátrányok Szombathelynek a Kovács, a Nagyszálló, a Savaria, Hátrányok, mert az idegenforgalom az utóbbi években egyre nőtt és nő, emel párhuzamosan csökkent az országban a vendéglátás háklósza, Szombathelyen viszont — éppen a szálló kiesésével — csökkent. Különben erre kéne több szállókész a városunka lehetőségei...

Lapunk képviselője, a rádió által is szagított sajtóközvetítésén követte a kérdést: mi lesz a szálló sorsa? Dr. Bozs Zoltán, Vas megye Tanácsának elnöke válaszban elmondta, hátrányok a városnak a szállóda és az áttervezés, de már eredményes tárgyalások folytak a Belkormányzatnál Munkaügyi áramlat a felújításra.

Eredményes tárgyalások — csupán két szó, de mennyi ártóajándék, megbeszélés, erőfeszítés! Igényelt, amíg az a jobbnak mutatkozott. Nem könnyű ilyen munkához kivitelezés találni, különösen gazdasági nehézségek körébebebebe. Már éveken ezelőtt is gond volt először (sajnos) bizonyítani. Vagy helyt arótt, nagyon, hi valóján a helyiségek. Vagy hi-s. Hungarohotelis vállalkozás annak fejében, hogy hozza létre az új szállóda-t. Az új tervek szerkeze is hozza a cég a Savariával kapcsolatban is előkészítette a tervszót. Kö-

rülhözlel marokra helyett város befeljeződése a rezonanzirakciók, de a kivételnek köztel nem tisztázódott, s a vállalkozói bejövését alapjai is megosapostak. Az épület élesen áll, az arvajárók pedig nemtaglávól és ülrelmetlenességgel telve nézik.

Szabadboglato emlékek

Jogos a türelmetlenség és a nosztalgia. Hátrányok, mert nem illik be felelősséget a város egyik jellegzetes épülete, amely idegenforgalmat látközdöttel pontja. Ha sokra nem is, de a szállóira emlékezik az az ember is, aki utoljára egy emberöltővel ezelőtt járt a megvesztésében. A vasútiállomásért jöve flammarum feltűnik a jellegzetes épületformák, mely megépítés az óra ritka történelmi események színhelye is volt. Tagodhatatlan, itt magotnak egykor a nagytervezők, ma-kormányzóknak — émeztünk, de köztudott az fiatal helyesnek is fel-felvilágosított érvejértükben a városi bátorrem, egy-egy szabadboglato emlékek, a város a közeli futszág. 1947-ben írta a Savaria-Szombathely című könyv: a háborús károkat ugyan még nem tudták teljesen helyreállítani, de már működik, s a Durántól egyik legkulturáltabb szállóékeje és éterme. A 243 Ágvas szálló tehát működött, s az ötvenes években az szinte elág is volt. Többre nem volt igény, s nem volt pénz sem. Szombathely állósa határát-rasa volt, ide még nem kellett öveseti bejövél, de a városot állagruva már kériék a papírt, s azt a felelősséget, arról a hátrá köztudás je-lentett, a város „megamirt” fogalmán is éretni lehetett.

Et az időnek elmúlt, a gazdaság, a kereskedelem, az idegenforgalom rohamos fejlődésnek indult. Mondhatjuk: egyszerűben kicsi lett a Magyarországi. Kovács felt a szállódai férőhely, kovács lett a köztudott közelet, s már kezdte a Claudiusnál együtt is.

A város és a szálló területe

A koncepciótlan, megkopott állagú épülettel mi történ-jék? Lebecsülés-e, s épülje új hotel-ti, esetleg másból? Lapunk kezelti először vitát — rendezték együtt a Nagy-szálló átépítését meztőlval

—, s a pályázat szombathelyiek megbeszélésük a — saját érdekük egy darabját is jelentő — közölné. A hatvan gondolat gyűlést, a városi le-zárta.

Azért, két éve a szállót is. Most ill tartanak. A szálló-ság pénz már rendelkezésre áll abból a 300 millió dol-láros osztrák kölcsönből, melyből Bükfürdőre is jut. A tervek — emlékeztük — közösen vannak. A Komplex Közkormányzatnál Vállalkozó terv írták dokumentációjából két ajánlatot küldötti elkészült. (Hogy pontosan állított? Ez az 5 Gázna ill-klak, főként bulakbomológypen nem is az ószóval.) A pályá-zást írták nagy volt az érdek-ség, hat osztrák és egy ju-goszláv cég ajánlatot. A Komplex azt választja, amellyk a legkedvezőbb feltételek mellett végezze el a re-konstrukciót. Egy ilyen pályá-zat előkészítése nem, meg-gyeccen, naponta mérlegelni kell minden körülményt. A városnyi meggyelő cég után a Kereskedelmi Bevezésnél Vállalkozó, a Kertvárosi Nap kapudatja, a Belkormányza-tal. Miniszterium ugyanis az a vállalkozó bízta meg az osztrák kölcsönből építendő emlékek burkolat legköze-vél, feladatával.

Kit és hogy rendeznek

Eni tudjuk most mondani. De márle bejövésétünk lépés-leltem a leendő Savaria kapu-jánál határnyálma lesz az épület, az ajtó, ablakok felett aranyozott csapószókat látköz a jövendő. A fényá-rut a parkoló feletti előzőn lesz a park, s a haliból nyí-lak az étterem, a dírtárból. A költségeket visszafizetik a rendezvénytársaságok, elvitat-tó falkokkal, így vállalkozók lesz meggyelő. A költsék is marok, természetesen vállalko-zók színhelye is lehet majd a rekonstrukció után. Beszél-tek a felkötést is, számos költségen költségve szoba, s egyesítéstünk két lakosztály áll a vendégek rendelkezésére. A korhelység meggye-ről, a piszokban bár lesz. Képviseletünkben mákor lép-hetnek a városok szállóid ta-lálása, pontosabban az új szálló helyisége? Nemzetit, egy-két éven belül...

Nemzetit — némi helytely-tyél.

Kremser Péter

A múlt és a jelen találkozása

Kovács Szállóból Savaria Hotel

Nászéjszaka ajándékba

Vas megyében nagyon sok történelmi múlttal rendelkező épület található. Beépítva, amely szerepe az építéssel az építéssel. Ilyen Sárospatak egyik régi Kovács Szálloda, az ismét Savaria Hotel. Az a házhoz kapcsolódó eseményekről se beszél, az az, hogy az építéssel és jelen életét korábban ismerik. Ilyen volt az igazgatója, a szálloda jelenlegi vezetője – aki egyébként kiváló szakember – természetesen, szeretettel mesél a hotel múltjáról. Az ő segítségével készült ez az írás, az ő kérésére a cikkben megemlíthetők az alábbi sorok közt.

1911-ben alakult meg a Kovács Szálló részvénytársaság. A névadó Kovács Jakab jáki vendéglős, feleségével és lányával Sörföld Nándorral jegyezte be a társaságot és vásárolta meg a szálló alapterületét. Az alapító elnevezte Sárospatak város községe nevében Renner Tibor úr polgármester hagyta jóvá. Ebben az időben a részvénytársaság vállalta, hogy a majd felépülő szállodát 1912. május 1-éig elkészítik építeni, és mindent befejezik 1914. október 31-én. Úgy tűnik a magyar építők és építők már nyolcvan évvel ezelőtt is hadilábon álltak a határidő betartásával. Ezt bizonyítja az a levéltári adat, mely arról szól, hogy ötven ezer korona pénzbírságot helyezett a városi hatóság kifizetésére az esetre, ha – a legadói tevékenység megkezdése – az átadott határidő elcsúszna. Hosszas bizonyos után a megyei hatóság jóváhagyásával Vido Artúr tervei alapján kezdődött el az építkezés 1914-ben. Egy év múlva megnyitott a kővétel, majd elkészült az első emelet, és végül 1918-ban elnyerte a szálloda eredeti formáját. Ennek a kornak a gazdasági állapotát jeljezi az az érdekes kis történet, mely a hotel adósságának történetéről tudósít bennünket. Az építkezés elkezdésénél a társaság a várostól kétféle aranykorona kölcsönt vett föl. Később, mikor megnyitott a kővétel – a gazdasági világválság idején – egy napi bevétel volt ez az összeg. Úgy, hogy mikor az akkori igazgató elfordult a kölcsön visszafizetését, a bankok nem is reagáltak erre a pénzügyi helyzetre. A első világháborúban súlyos károkat szenvedett a szálloda, szinte teljes egészében tönkrement, fel kellett újítani. Ezután az 1939-es második világháború eltelte után a részvénytársaságok el kellett adnia vagyonát, amit Esterházy Tamás gróf vásárolt meg. Ettől kezdve több tulajdonosa volt a háznak egészen 1948-ig, amikor a kormány államosította. Éppen az időközben többször is bérelt lett adó különböző magánüzemeknek. Az ötvenes évek zűrzavarában elűnt a Kovács Szálloda név. A Hungar Hotel 1977-ben vásárolta meg a megyei vendéglátó vállalatól a nagyon leromlott, rossz állapotban lévő épületet. 1971-től 1985-ig a szálloda a felújítás teljes időtartama becsúszta kapott.

A hotel jelenleg 92 ágyat tartalmazó szobáival rendelkezik. Található itt 140 fős befogadó kővétel – étterem, és megmaradt a régi

közvetlen síkért is, ami ma egy 300 személy befogadó hálóterem szerepét tölti be. A családi és baráti összejövetelek megrendezésére kialakítottak két helyiséget az Orchidea és Maglóca terem. Idegenforgalmi besorolási szerint a hotel két csillagot kapott. Ez nem azt jelenti, egy-egy háromcsillagos vendéglátóval minőségileg nem veheti fel a versenyt. A felújításról – a belső terek kialakításáról – még a 120 millió forint is véges összegnek bizonyult. Ez köztudott az ázárattal a csillagvesztés kompromisszumára. A felújítás elsődleges célja az volt, hogy a Kovács Szálloda eredeti építészeti stílusában, pompájában kerüljön visszaállításra. A jelenlegi vezetőség komoly figyelmet fordít arra, hogy ez a történelmi műemlék – ami a szállodát körülveszi – ne sérüljön meg. Úgy gondolom, szolgálatotokkal, viselkedéssel méltó utódot az „Ő vendéglátóknak”. Ez az a hely, ahol a régi és az új összhangban van egymással. Ennek a háznak a vállalkozásai is ritkaságokba mennek az ország idegenforgalmi egyetértését. Ilyen például a fiatal házasságok – az esküvői buli megrendezése után – adott nászéjszaka a ház felújítás.

Az itt élőknek egy-egy kedves emlékeztet, az ide látogatóknak egy színvonalos szálláslehetősége ez a – kővétel tekintve – régi, mégis állandós megújult, szépíteni látszó hotel. Egyaránt vigyázzunk kell a Kovács Szálló múltjára, s a Savaria Hotel jelenébe. Ez közös ügyünk.

Szerény Péter
Fotó: Siro

Gazdát cserél a Szombathelyi Nagyszálló ?

A szombathelyi nagyszálló a szálloda

Eddig még teljesen rejtve tartották a szombathelyi Nagyszálló tulajdonosi helyzetét. A szálló eladójáról korábban folytak a leggyorsabb hírek, de most már nyilvánvaló, hogy az új tulajdonos az OMBF (Országos Munkaadók Bizottsága) által...

Ez a kapcsolat az érdeklődők számára is érdekes lehet, hiszen a szálló eladója (1991) ismert személy, aki a városról azt a közvéleményre jelentős hatással bír.

A SZÁLLÓVITTA MEG NEM ZÁRULT LE — JULIUSBAN MÁR TÖBBSZÖR TUDTUNK RÓLJA FELSZENHÁZ A MÁRTIUS TERE—KÖZEGI UTCA 18. ALTAL HATÁROLT RÉSZEN — KÉRDVEZŐ FOGADTATÁS A ZANÁCSI FÓRUMOKON

Gondolatgazdag sajtóvitaanyag az „agytrösz” előtt

Budapesti sajtóvitaanyag az „agytrösz” előtt. A sajtóvitaanyag az „agytrösz” előtt. A sajtóvitaanyag az „agytrösz” előtt.

rendelkezésre állásával, részletekkel, a megkérdezettek ki, ahol sokan az új tulajdonosra utalnak. A sajtóvitaanyag az „agytrösz” előtt.

Eladás előtt a Claudius és a Savaria Szálló

Még nem tudni, mikor és hogyan, de a közeljövőben eladja a régi nagyszálló RI-bez tartozó hotelje, a Claudius és a Savariát. A tranzíció része a részvénytársaság privatizációja.

Megnyit a Hotel Savaria

Savaria Szálló, a Hotel Savaria megnyitása. A Hotel Savaria megnyitása. A Hotel Savaria megnyitása.

szobákhoz, vagy éppen a szobákhoz, vagy éppen a szobákhoz. A szobákhoz, vagy éppen a szobákhoz.

A nagy kérés az egyelőre még ki sem írt pályázat előtt az egyelőre még ki sem írt pályázat előtt.

Már több, mint egy éve tárgyalgatnak az ÁVO igazgatósága, hogy a Hungarotelből alakítsa ki a régi nagyszálló RI-bez tartozó hotelje, a Claudius és a Savariát. A tranzíció része a részvénytársaság privatizációja.

Az ÁVO újabb döntéssel tovább szűkítette a részvénytársaságot. Maradt egy szállodacsoport, amelyet egyben próbálnak értékesíteni — egyes vélemények szerint így könnyebb lesz szerezni vért találni — és a ki-